

Vážení čitatelia,

v predchádzajúcej časti Projektu civilná ochrana obyvateľstva sme sa zaoberali problematikou evakuácie obyvateľstva, zvierat, vecí, v ktorej sme si povedali, napr., aké nevyhnutné opatrenia má občan pred evakuáciou vykonať a čo má obsahovať odporúčaná evakuačná batožina. Evakuáciou však nekončí proces ochrany osôb. Nasleduje súbor činností v rámci pojmu tzv. **KOLEKTÍVNA OCHRANA** v rámci, ktorej si povieme, čo je vlastne **ukrytie** osôb, kde sa osoby ukrývajú a niekoľko zásad správania sa a povinnosti ukrývaných osôb. Tak, čo je to vlastne ukrytie osôb?

UKRYTIE

Ukrytím sa rozumie ochrana osôb v ochranných stavbách pred možnými následkami mimoriadnych udalostí

Samotný proces ukrytia osôb je riadený dokumentom s názvom **plán ukrytia**, ktorý v svojej štruktúre obsahuje textovú časť a grafickú časť. Spracovávajú a aktualizujú ho štátna správa – ObÚ, obce, právnické osoby, fyzické osoby – podnikatelia. Ukrytie je možné vykonať úzkej skupine osôb / málopočetný kolektív pracovníkov – napr. do 25 osôb /, a to v **úkrytoch budovaných svojpomocne**, ale aj oveľa rozsiahlejšej skupine, kolektívy osôb, / napr. 500 osôb/, a to v úkrytoch, ktoré súhrnne nazývame **ochranné stavby**.

➤ OCHRANNÉ STAVBY

Za ochranné stavby sa považujú ochranné stavby budované na účely civilnej ochrany podľa druhu ochrany
. odolné úkryty . plynonesné úkryty . jednoduché úkryty budované svojpomocne . chránené pracoviská

- **Členenie priestorov úkrytov:** 1/ Hlavné priestory: určené na ukrytie a pobyt ukrývaných
2/ Pomocné priestory: určené na zabezpečenie prevádzkového chodu úkrytu
3/ Vchody a východy

Vlastnosti úkrytov: odolné voči tlakovým účinkom, radiačnej kontaminácii tepelným účinkom, účinkom proti nebezpečným látkam - plynonesnosť, odolné voči zatopeniu, odolné voči statickému a dynamickému zaťaženiu,

Vybavenosť úkrytov: voda, kanalizácia, elektrická energia, filtračné a ventilačné zariadenie, spojovacie zariadenia, signalizácia, sedadlá + lôžka, hasiace prístroje, náradie na vyslobodenie, náhradný zdroj el. en., sociálne zariadenia

Všeobecné usmernenie pre správanie a povinnosti ukrývaných osôb

1. Disciplinovane sa riadiť ustanoveniami úkrytového poriadku a dbať na pokyny vedúceho úkrytu a členov družstva a byť im nápomocní.
  2. Starieť sa o svoje osobné veci, udržiavať v pohotovosti svoje prostriedky individuálnej ochrany a na pokyn vedúceho úkrytu ich použiť.
  3. Šetriť vodou, jedlom a pitím.
  4. Zbytočne nepoužívať sociálne zariadenie úkrytu, udržiavať čistotu a poriadok pri osobnej hygieny.
  5. Zdržať sa v určenom priestore, zbytočne sa neprechádzať a hlasne nehovoriť.
6. Správať sa pokojne a disciplinovane, vzájomne si pomáhať, najmä starším osobám a ženám.
  7. Dodržiavať čas určený na pracovné úkony, odpočinok a dodržiavať stanovený režim života v úkryte.
  8. Nefajčiť, nezapaľovať sviečky, lampy, zapaľovače, nepoužívať variče a iné zdroje tepla a svetla s otvoreným ohňom. V úkryte nie je dovolené variť.
  9. Ukrývané osoby sú povinné vykonávať pomocné práce podľa požiadaviek vedúceho úkrytu a členov družstva.
    - Pôjde najmä: a) o ručný pohon FVZ
    - b) o ručné prečerpávanie splaškov- likvidáciu suchých záchodov,
    - c) o výkon služby pri vchode do úkrytu, dozor pri sociálnych zariadeniach,
    - d) o dopĺňovanie zásob vody a potravín,
  10. Ubytované osoby sú povinné podľa určenia vedúceho úkrytu zúčastniť sa na vyslobodzovacích prácach v prípade zavalenia úkrytu.
  11. Striedanie osôb organizuje vedúci úkrytu podľa obťažnosti a namáhavosti pracovných úkonov.